

BRANDWEER

Gemeente Tilburg
T.a.v. College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 90155
5000 LH TILBURG

Sector Risicobeheersing
Taakveld RO&I
Postbus 3208
5003 DE Tilburg
Telefoon (088) 2250100
www.brandweermwb.nl

Datum	23 januari 2023	Behandeld door	Harry Killaars / Jaap Oosterwegel
Onze referentie	VRMWB2023-000491	Doorkiesnummer	06-53625089 / 06-10073204
Uw referentie		E-mail	info@brandweermwb.nl
Uw brief van		Onderwerp	Standaardadvies 2023

Geacht College,

Een deel van uw gemeente is gelegen in invloedsgebieden van één of meerdere Brzo bedrijven of van een spoorlijn, autoweg of buisleiding. Uw gemeentelijk beleid externe veiligheid en de Besluiten externe veiligheid inrichtingen (Bevi), buisleidingen (Bevb) en transportroutes (Bevt) verplichten u het groepsrisico te verantwoorden van ieder ruimtelijk besluit dat u in een invloedsgebied neemt. De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant heeft voor uw gemeente een standaard groepsrisicoverantwoording opgesteld. Het standaardadvies van de Veiligheidsregio is hierop afgestemd.

Werkingsfeer advies

Met deze brief voorzien wij u van een standaard advies 2023, voor ruimtelijke ontwikkelingen in de invloedsgebieden van een Bevi-inrichting en/of de infrastructuur.

U kunt de informatie uit de bijlage gebruiken voor de verantwoording van het groepsrisico voor ruimtelijke ontwikkelingen met plangebieden die niet zijn gelegen binnen de nader genoemde afstanden van risicobronnen. In de bijlage kunt u zien wanneer u het standaard advies kunt gebruiken, toegespitst op uw gemeente.

Heeft u vragen over de bereikbaarheid en de juiste hoeveelheid bluswater bij een object of geheel plangebied of voor maatwerk adviezen dan dient u deze te richten aan info@brandweermwb.nl

Omgevingswet

Heeft u vragen bij onderwerpen uit de Omgevingswet, de keuzes bij het overnemen van de Bruidsschatregels of bij het opstellen van een Omgevingsplan dan adviseren wij u contact op te nemen met de bovengenoemde contactpersonen.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant,
Afdelingshoofd Industriële Veiligheid,

Dina van der Aart

BRANDWEER

De werking van deze bijlage is voorzien van een inhoudsopgave, u kunt in de digitale versie klikken op de gewenste onderwerpen.

Inhoudsopgave

Zone indeling standaard verantwoording groepsrisico.....	3
Tilburg	3
Zeer kwetsbare gebouwen	4
Stroomschema standaard verantwoording.....	5

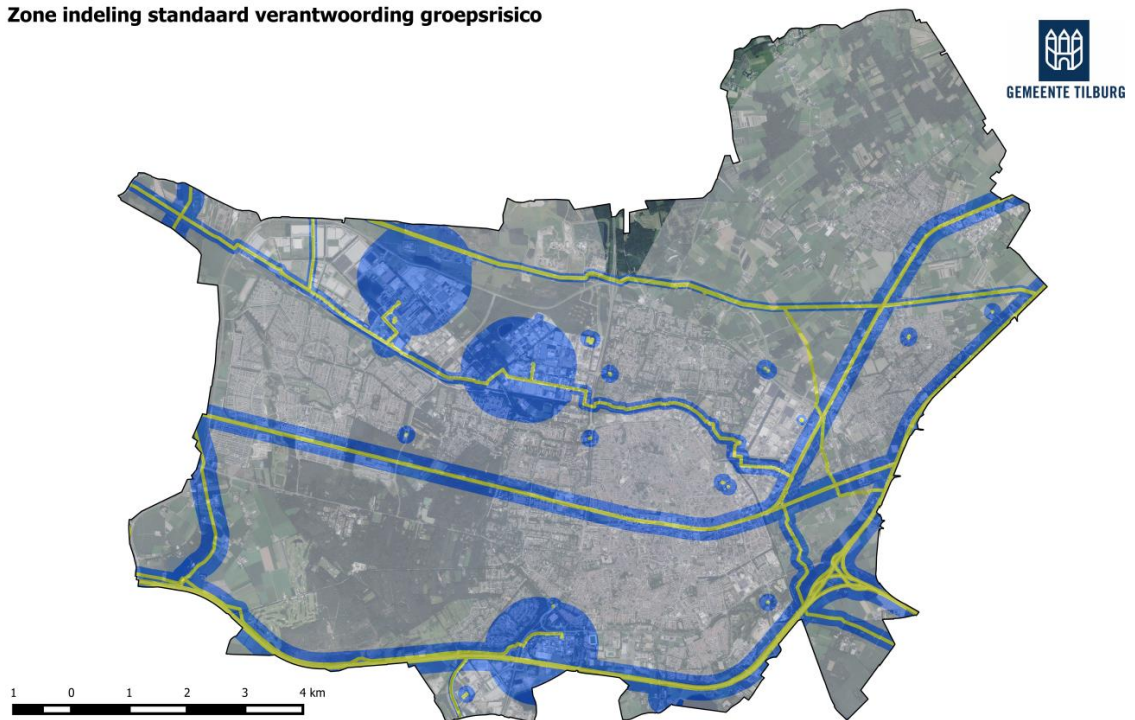
BRANDWEER

Zone indeling standaard verantwoording groepsrisico

Tilburg

Zone indeling standaard verantwoording groepsrisico

BRANDWEER

Zeer kwetsbare gebouwen

Zeer kwetsbare gebouwen hebben volgens Besluit Kwaliteit Leefomgeving (Omgevingswet) een ...

 Gezondheidszorgfunctie met bed- gebied	 Onderwijsfunctie (minderjarigen met lichamelijke of geestelijke beperking)
 Woonfunctie voor zorg	 Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang
 Onderwijsfunctie (basisschool)	 Celfunctie

Waarom extra aandacht voor zeer kwetsbare gebouwen?

Indien bij een van deze gebouwen brand of een incident op afstand plaatsvindt heeft dat direct gevolgen voor de hulpverleningscapaciteit. Niet zelfredzame personen hebben altijd hulp nodig om in veiligheid te worden gebracht.

We hanteren voor het begrip zeer kwetsbare gebouwen op een gelijkwaardige wijze als in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving Bijlage.

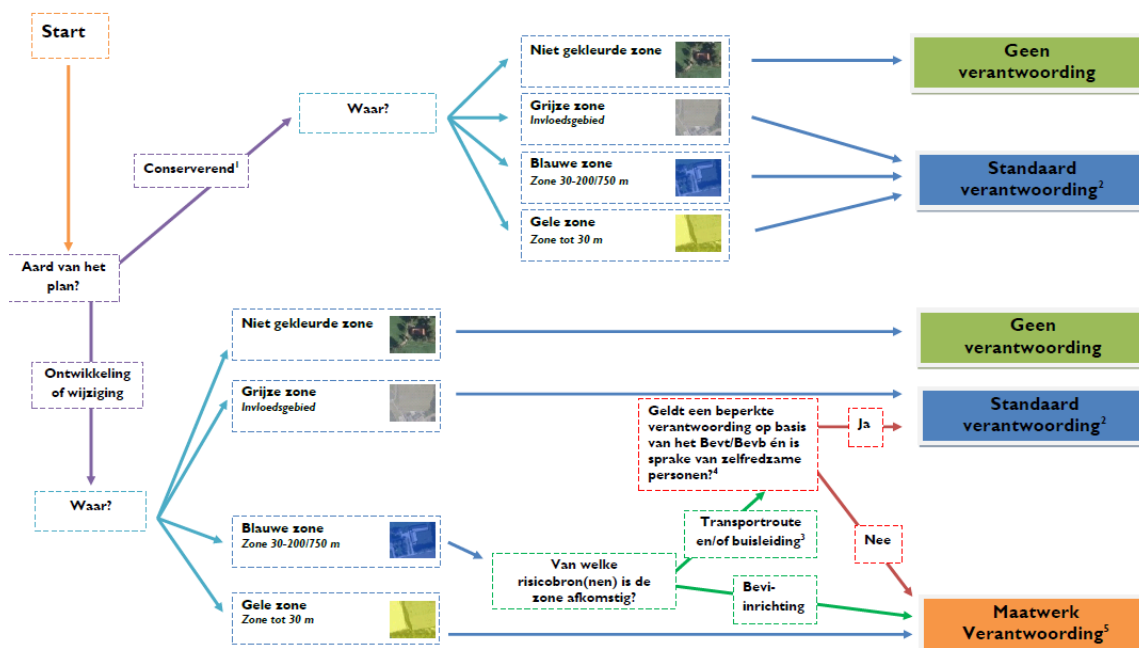
E. Zeer kwetsbare gebouwen

Een gebouw met een van de volgende gebruiksfuncties, alleen voor zover het gaat om die gebruiksfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan:

- a. een woonfunctie voor 24-uurszorg;
- b. een bijeenkomstfunctie:
 - 1°. voor kinderopvang; of
 - 2°. voor dagverblijf van personen met een lichamelijke of geestelijke beperking;
- c. een celfunctie als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving;
- d. een gezondheidszorgfunctie met bedgebied; of
- e. een onderwijsfunctie:
 - 1°. voor basisschoolonderwijs; of
 - 2°. voor onderwijs aan minderjarigen met een lichamelijke of geestelijke beperking.

Stroomschema standaard verantwoording

1. Een conserverend plan laat juridisch-planologisch geen nieuwe ontwikkelingen toe. Een beheersverordening behoort hier ook toe. Een conserverend bestemmingsplan waarin wijzigingsgebieden of uit te werken bestemmingen (opnieuw) worden vastgelegd, wordt beschouwd als een ontwikkeling/wijziging. Een legalisatie wordt ook beschouwd als een ontwikkeling/wijziging.
2. Bij een standaard verantwoording kan ook altijd het standaardadvies van de Veiligheidsregio worden toegepast.
3. Onder transportroute wordt verstaan: wegen (incl. gemeentelijke wegen), spoorwegen en waterwegen en buisleidingen.
4. Indien beide vragen met 'ja' beantwoord kunnen worden, volg dan 'ja'. Zo niet, volg dan 'nee'. Wat de toepassingsvereisten zijn bij een beperkte verantwoording staat verwoord in artikel 8, lid 2 van het Bevt en artikel 12, lid 3 van het Bevb. De motivering in hoeverre de beperkte verantwoording kan worden toegepast, dient te worden opgenomen in het ruimtelijk plan. Personen zijn zondermeer niet zelfredzaam wanneer sprake is van ziekenhuizen, basisscholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, bejaardentehuizen, verpleeg- en verzorgingstehuizen en gevangenissen.
5. De OMWB kan een dergelijke verantwoording voor uw gemeente opstellen of daarbij ondersteunen. (afhankelijk van uw DVO).

Voor alle overige ruimtelijke ontwikkelingen dient u het Bestuur van Veiligheidsregio MWB in de gelegenheid te stellen een maatwerkadvies uit te brengen.

Indien de planlocatie buiten de bovengenoemde zones ligt dan is een BEVI-adviesaanvraag niet vereist (situatie tot inwerkingtreding van de Omgevingswet).

Notitie: Onderbouwing diverse omgevingsaspecten
Locatie: Groenstraat 98, 5071 PC te Udenhout

Gilze, 03-10-2023

Kenmerk: LV/22032.007

In deze notitie is onderzoek gedaan naar diverse omgevingsaspecten die van toepassing zijn op de ontwikkeling aan de locatie aan de Groenstraat 98 te Udenhout. De omgevingsaspecten betreffen: externe veiligheid, verkeer en parkeren, volksgezondheid en spuitzones. In de notitie komen de volgende onderwerpen aanbod:

1. Externe veiligheid	2
1.1. Regelgeving	2
1.2. Toetsing aan beleid.....	3
1.3. Technische infrastructuur	5
2. Verkeer en parkeren.....	6
3. Volksgezondheid	7
3.1.1. Onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden.....	7
3.1.2. Handelingsperspectieven veehouderij en volksgezondheid	8
4. Spuitzones.....	9

1. Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de risico's die mensen lopen ten gevolge van mogelijke ongelukken met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transportverbindingen (wegen, spoorwegen, waterwegen en buisleidingen). Externe veiligheid gaat nadrukkelijk niet over de veiligheid van de mensen die werkzaam zijn binnen het bedrijf of binnen een risicogebied van een transportroute.

1.1. Regelgeving

De regelgeving rondom externe veiligheid is opgenomen in diverse besluiten en regelingen. Besluiten en regelingen, waarin de aanvaardbare risico's zijn vastgelegd, zijn:

- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

De normen in de besluiten zijn vastgelegd in de vorm van grenswaarden en richtwaarden. De grenswaarden geven de milieukwaliteit aan die op een bepaald tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste in stand moet worden gehouden. De richtwaarden geven de kwaliteit aan die op een bepaald tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk in stand moet worden gehouden.

De ontwikkeling voorziet in het realiseren van een nieuw kwetsbaar object waardoor nadere toetsing van toepassing is.

De externe veiligheidsrisico's worden uitgedrukt in het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) binnen het invloedsgebied. In onderstaand kader worden deze risico's nader uitgelegd.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het plaatsgebonden risico geeft inzicht in de theoretische kans op overlijden van een individu op een bepaalde horizontale afstand van een risicovolle activiteit. Het plaatsgebonden risico wordt bepaald door te stellen dat een (fictief) persoon zich 24 uur per dag gedurende een heel jaar onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt. De plaatsgebonden risicocontour is een contour waarbij alle punten met een gelijk risico met elkaar verbonden worden. Deze punten worden bepaald door de kans van optreden van diverse ongeval scenario's. De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico is 10^{-6} per jaar en geldt voor nieuwe situaties. Hierbinnen mogen geen kwetsbare objecten worden toegevoegd en ook nieuwe beperkt kwetsbare objecten, zijn in beginsel niet toegestaan. Als het plaatsgebonden risico 10^{-8} per jaar is, wordt het als verwaarloosbaar beschouwd.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico wordt behalve de ongevalfrequentie en het aantal transporten van gevaarlijke stoffen, tevens bepaald door de hoeveelheid aanwezige mensen in de nabijheid van een mogelijk ongeval. Met het groepsrisico wordt aangegeven hoe groot het aantal dodelijke slachtoffers bij een ongeval kan zijn op basis van de hoeveelheid aanwezige mensen. Naarmate de groep slachtoffers groter wordt, moet de kans op een dergelijk ongeval (kwadratisch) kleiner zijn. Bij het bepalen van het groepsrisico wordt getoetst aan de oriëntatiewaarde, hiervoor zijn geen vaste contouren beschikbaar.

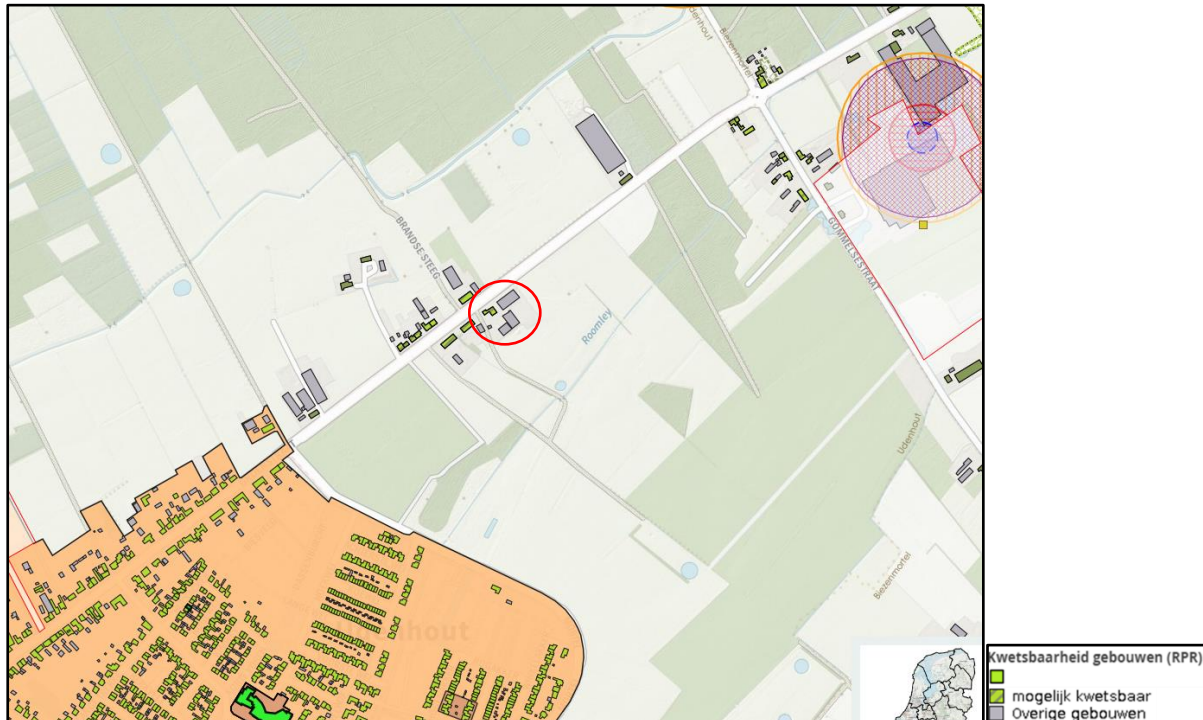
Invloedsgebied

Gebied aan weerszijden van een weg, spoorweg of binnenwater waar ten hoogste 1% van de in dat gebied aanwezige personen kan overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval op die weg, spoorweg of binnenwater waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Voor wat betreft risicobedrijven is het invloedsgebied het gebied, dat in het Reglement externe veiligheid inrichtingen is bepaald, waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico.

1.2. Toetsing aan beleid

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan normen vermeld in bovengenoemde regelgeving. Een ontwikkeling is niet toegestaan indien deze leidt tot een overschrijding van de grenswaarden. Van de richtwaarden kan gemotiveerd worden afgeweken. Toetsing aan het beleid begint met de inventarisatie van de omgeving van de planlocatie. Dit is inzichtelijk gemaakt middels onderstaande uitsnede van de EV-signaleringskaart, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1: Uitsnede EV-signaleringskaart Nederland, planlocatie rood omlijnd.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Gezien de aard van de voorgenomen activiteiten (omzetten agrarisch bedrijf naar burgerwoningen) op de planlocatie is het Bevi niet van toepassing. De werkzaamheden omvatten niet het gebruik, opslag of vervoer van gevaarlijke stoffen.

Uit de risicokaart blijkt dat er geen risicovolle inrichtingen en kwetsbare objecten aanwezig zijn op of nabij de planlocatie. Er ontstaan daardoor geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkelingen op de planlocatie. Het plan voorziet in de realisatie van drie burgerwoningen binnen een oppervlakte van twee hectare. Conform het Besluit externe veiligheid inrichtingen worden verspreid liggende woningen met een dichtheid van drie woningen per twee hectare bestemd als kwetsbare objecten.

Aangezien de planlocatie niet binnen een risicoaanduiding of binnen veiligheidsafstanden ligt zijn geen risico's aanwezig voor de voorgenomen ontwikkelingen. Daarom kan worden geconcludeerd dat er voor dit plan geen belemmeringen zijn vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

De ontwikkeling ligt buiten de invloedssfeer van de A58, A65 en de N65.

De ontwikkeling ligt binnen de invloedssfeer van de spoorlijn route 61 Tilburg aansl. – Den Bosch aansl. Deze route is opgedeeld in een aantal kortere trajecten, het dichtstbijzijnde traject D, ligt op 1,22 km afstand van de locatie. Hiermee ligt de locatie buiten de 10-8 contour van 162 meter. Doordat er over de spoorlijn gevaarlijke stoffen worden vervoerd is er tevens sprake van een toxisch invloedgebied. Zoals eerder vermeld, ligt de ontwikkeling op 1,22 km van de spoorlijn route 61 Tilburg aansl. – Den Bosch aansl. Wanneer een ontwikkeling op meer dan 200 m ligt van een toxisch invloedgebied, kan er

op grond van artikel 7 van de Bevt worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico, zoals hieronder beschreven.

Aangezien de planlocatie niet binnen de invloedssfeer van de bovengenoemde transportroutes ligt, zijn geen risico's aanwezig voor de voorgenomen ontwikkelingen. Daarom kan worden geconcludeerd dat er voor dit plan geen belemmeringen zijn vanuit het oogpunt van externe veiligheid.

Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Tilburg

In het Beleidsvisie externe veiligheid deel c van de gemeente Tilburg d.d. 05-01-2010 is opgenomen dat er twee zones zijn rondom transportroutes waaronder het spoor. Het gaat hier om zone 1: 0 tot 30 meter vanaf de bron en zone 2: 30 tot 200 meter vanaf de bron. De planlocatie ligt op een grotere afstand dan 200 meter van de spoorzone. In de beleidsvisie is opgenomen dat er dan enkel aandacht dient te worden geschonken aan de beheersbaarheid van een ongeval.

Dit wordt verder bevestigd in de Bevt. Doordat er over de spoorlijn gevaarlijke stoffen worden vervoerd is er sprake van een toxisch invloedsgebied. Doordat de ontwikkeling op meer dan 200 meter ligt kan er op grond van artikel 7 van de Bevt worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico, zoals hieronder beschreven.

De locatie aan de Groenstraat 98 is gelegen binnen een 'luw gebied' zoals opgenomen in de Beleidsvisie externe veiligheid deel c van de gemeente Tilburg. Binnen een luw gebied gelden een aantal criteria, de belangrijkste voor deze ontwikkeling is dat kwetsbare objecten overal mogelijk zijn. De beoogde burgerwoningen zijn kwetsbare objecten. Verder is het luw gebied geschikt voor bijzonder kwetsbare objecten en bestaande risicovolle inrichtingen. Er mogen geen Bevi-inrichtingen opgericht worden binnen een luw gebied. Verder dient de beheersbaarheid bij mogelijke calamiteiten op orde te zijn. Doordat er enkel sprake is van het realiseren van een kwetsbaar object en de planlocatie op voldoende afstand ligt van risicovolle inrichtingen en de spoorzone wordt er voldaan aan het gemeentelijke externe veiligheidsbeleid. Hieronder wordt de beheersbaarheid in de vorm van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid verder uitgelegd.

Er is gekeken naar de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid op de locatie aan de Groenstraat 98 te Udenhout. De opkomsttijd van de hulpdiensten bedraagt maximaal 9 minuten vanuit de brandweerkazerne Udenhout, en er is voldoende bluswater aanwezig in de directe omgeving voor de brandweer. Aangezien de opkomsttijd 9 minuten bedraagt, ligt de opkomsttijd net boven de zorgnorm. Hierdoor geeft de veiligheidsregio het advies om de woningen te voorzien van rookmelders conform NEN 2555. De locatie is goed bereikbaar voor de hulpdiensten en goed te ontvluchten doordat het bedrijf in de nabijheid van een kruising is gelegen. Op de locatie zelf is een oprit aanwezig, hierdoor kan deze gebruikt worden door de brandweertwagens om te keren. De Groenstraat heeft meerdere zijwegen waardoor er genoeg vluchtroutes zijn. De opkomsttijd voldoet hiermee aan de in het Dekkings- en spreidingsplan 2015 – 2019 vastgestelde opkomsttijden. De planlocatie is voldoende bereikbaar voor voertuigen van hulpverleningsdiensten.

Verder is er geen sprake van een zorgfunctie en/of zeer kwetsbare objecten op de locatie. De locatie ligt binnen een toxisch invloedsgebied, dit houdt in dat de mogelijkheid aanwezig moet zijn om te kunnen schuilen binnen de bestaande bebouwing. Op de locatie zullen drie burgerwoningen worden gerealiseerd. In dit gebouw kan geschild worden en zal sprake zijn van mechanische ventilatie om de lucht het gebouw in te laten. De lucht komt het gebouw binnen via glasroosters in de ramen. De mechanische ventilatie dient ook afsluitbaar uitgevoerd te worden (Bouwbesluit 2012, artikel 3.31 – regelbaarheid). In het geval van een calamiteit met gevaarlijke stoffen van de spoorlijn kunnen deze glasroosters gesloten worden.

De planlocatie is gelegen op een afstand van circa 1 kilometer van een WAS-installatie. Het bereik van een WAS-installatie is circa 900 meter. Daarmee ligt de planlocatie niet binnen het bereik en dient NL-alert op mobiele telefoons geïnstalleerd te worden als alternatief. Verder zijn er voldoende vluchtwegen en er is geen sprake van (structurele) aanwezigheid van groepen verminderd zelfredzame personen.

Conclusie

Aan de hand van de toetsing aan de beleidsregels binnen de beleidsvisie externe veiligheid gemeente Tilburg, zijn geen risico's aanwezig voor de voorgenomen ontwikkelingen. Daarom kan worden geconcludeerd dat er voor dit plan geen belemmeringen zijn vanuit de beleidsvisie externe veiligheid gemeente Tilburg.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

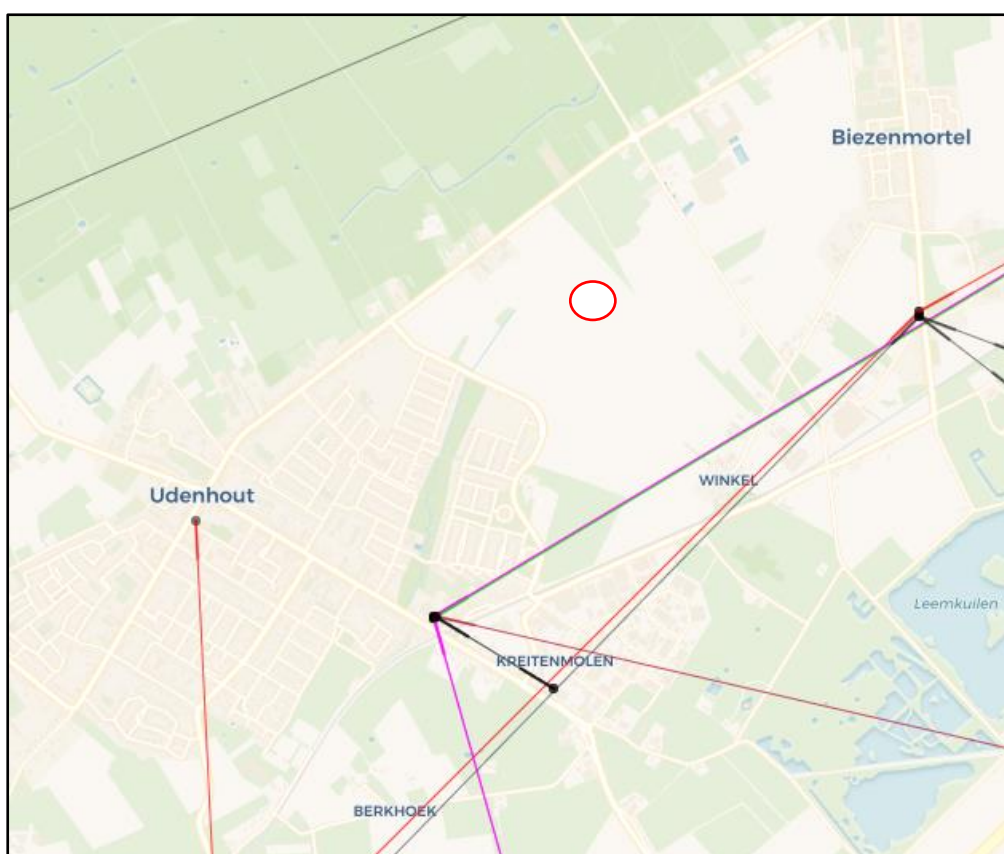
In het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied De Zandleij 2012' d.d. 19-06-2014 is in de nabijheid geen dubbelbestemming 'Leiding - Brandstof' opgenomen. De voorgenomen ontwikkelingen liggen buiten deze dubbelbestemming en de voorgenomen ontwikkelingen hebben geen invloed op het bepaalde in de bijbehorende regels. De ontwikkeling ligt buiten de invloedssfeer van de in het Bevb opgenomen buisleidingen. Daarom is verdere beoordeling aan het Bevb niet van toepassing.

Conclusie

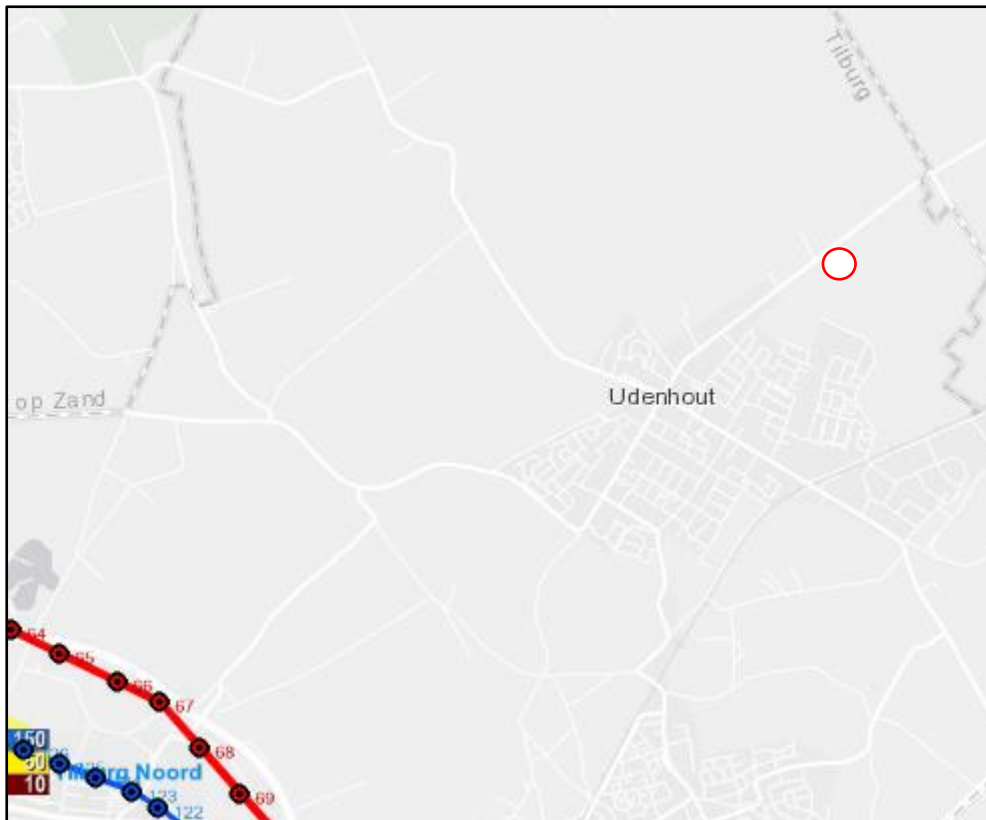
Gezien het bovenstaande zijn er voor het plangebied conform de risicokaart geen risico's aanwezig. De beoogde ontwikkeling ondervindt geen belemmeringen op het gebied van externe veiligheid. Daarnaast vormen de beoogde ontwikkelingen geen belemmeringen op basis van veiligheid voor de omgeving.

1.3. Technische infrastructuur

In of nabij de planlocatie liggen geen planologisch relevante buisleidingen en lopen tevens geen relevante straalpaden (afbeelding 2). Binnen het vigerende bestemmingsplan zijn geen aanduidingen opgenomen van hoogspanningslijnen of buisleidingen. Conform de Netkaart Nederland zijn geen hoogspanningslijnen in het gebied aanwezig (afbeelding 3). Voordat er gebouwd wordt zal er een KLIC-melding gemaakt worden om relevante kabels en leidingen van de planlocatie in beeld te brengen.

Afbeelding 2: Uitsnede Antennekaart straalverbindingen. Plangebied rood omlijnd

Afbeelding 3: Uitsnede kaart HoogspanningsNet Nederland. Plangebied rood omlijnd

2. Verkeer en parkeren

Binnen de planlocatie dient een adequate afwikkeling van personen- en goederenvervoer verzekerd te zijn, waaronder een goede aansluiting op de aanwezige infrastructuur van weg, water of spoor.

Het plan is het agrarisch bedrijf om te zetten naar drie burgerwoningen. De voornaamste aan- en afvoerbewegingen van het agrarisch bedrijf zullen niet meer plaatsvinden. De voornaamste aan- en afvoerbewegingen zijn: het aanleveren van voer in bulk, loonwerk, afvoer melk en de afvoer van jongvee. Derhalve zal het plan zorgen voor een afname van het aantal transportbewegingen.

De gemeente Tilburg heeft op 01-07-2011 de notitie 'Parkeernormen Tilburg 2011' opgesteld. De notitie 'Parkeernormen Tilburg 2011' is opgesteld om voldoende parkeervoorzieningen te realiseren voor nieuwbouw en verbouwingsontwikkelingen binnen de gemeente Tilburg. Voor het initiatief wordt aangesloten bij de vereiste parkeergelegenheid bij een woning (standaard) van 70 tot 130 m² bvo, liggend in het buitengebied. Hiervoor wordt een minimum van twee parkeerplaatsen per woning voorgeschreven. Het voornemen is om de huidige bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning en om twee ruimte-voor-ruimte woningen te realiseren, hierdoor zullen in totaal drie burgerwoningen worden gerealiseerd. De beoogde ruimte-voor-ruimte woningen zullen ontsloten worden d.m.v. van een nieuwe oprit. Elke woning zal beschikken over een eigen oprit, waarbij twee parkeerplaatsen worden gerealiseerd per woning (zie landschappelijke inpassing). Hieruit kan worden geconcludeerd dat er ruim voldoende parkeergelegenheid aanwezig is op de planlocatie.

Er kan worden geconcludeerd dat er als gevolg van de beoogde ontwikkeling geen belemmeringen zullen ontstaan voor de afwikkeling van personen- en goederenvervoer.

3. Volksgezondheid

Gezondheidsrisico's zijn een optelsom van blootstelling, gevaar en impact. Bij blootstelling wordt er gekeken hoeveel ziekteverwerkers een persoon binnen moet krijgen om geïnfecteerd te raken of ziek te worden. Gevaren zijn er in diverse vormen, zoals biologisch (bijv. ziekteverwekkende bacteriën), chemisch (bijv. diergeneesmiddelen of bestrijdingsmiddelen) of fysisch (zoals elektriciteit of ter plaatse gewond raken). Impact staat voor de grootte van het effect dat veroorzaakt wordt.

Er zijn al diverse onderzoeken uitgevoerd naar de mogelijke relatie tussen (intensieve) veehouderij en volksgezondheid. De laatste onderzoeken dateren van 16 juni 2017 en 1 september 2018 en zijn vervolgonderzoeken op het onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), dat op 7 juli 2016 is gepubliceerd. In dit onderzoek is endotoxine in de (fijn)stof emissie uit intensieve veehouderijen een relevante component gebleken voor luchtwegklachten. Gezondheidseffecten worden veroorzaakt door de combinatie van emissies van fijnstof, aan stofdeeltjes gebonden endotoxine en ammoniak-secundair fijnstof uit de veehouderijen. Endotoxine wordt gezien als een goede indicator voor blootstelling van omwonenden aan stoffen uit stallen die een negatieve invloed hebben op de luchtwegen. Derhalve wordt een maximale endotoxinewaarde van 30 EU/m³ geadviseerd. Uit de vervolgonderzoeken is o.a. gebleken dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of de dichtheid toeneemt.

Bovendien moet iedere veehouderij voldoen aan wet- en regelgeving voor diverse milieuaspecten, zoals ammoniakuitstoot, geur, fijnstof, aanwezigheid en gebruik van gevaarlijke stoffen, aan- en afvoer van meststoffen, geluid, brandveiligheid, etc. Indien een veehouderij niet voldoet, zal een vergunning dus niet verleend worden. Er mag vanuit worden gegaan dat de grenswaarden die in de wet zijn opgenomen de volksgezondheid in voldoende mate beschermen.

3.1.1. Onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden

Op 7 juli 2016 is het onderzoek veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO) gepubliceerd, dat in opdracht van de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Economische Zaken (EZ), op advies van de Gezondheidsraad, was uitgevoerd. Uit dit onderzoek wordt duidelijk dat er sprake is van positieve en negatieve gezondheidseffecten ten gevolge van het wonen in de nabijheid van veehouderijen. Als positief wordt beschouwd dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Voor melkvee- en varkenshouderijen zijn de effecten op de volksgezondheid naar de omgeving zeer beperkt vanwege de beperkte emissies van met name fijnstof. Bedrijven waar paarden of schapen gehouden worden zijn in de onderzoeken niet meegenomen.

Endotoxine in de (fijn)stof emissie uit intensieve veehouderijen is wel een relevante component gebleken voor luchtwegklachten. Dit resulteert in de volgende negatieve effecten:

- Een verhoging van het risico op pneumonie (longontsteking), met name in de nabijheid van pluimveehouderijen;
- Verhoogd voorkomen van luchtwegklachten en een verminderde longfunctie in relatie tot dichtheid van veehouderijbedrijven rond de woning, ongeacht het type bedrijf;
- Een verlaagde longfunctie na dagen en weken van verhoogde ammoniakconcentraties. De effecten worden waarschijnlijk niet door ammoniak zelf veroorzaakt maar zijn mogelijk het gevolg van omzetting in secundair fijnstof.

Het VGO-onderzoek maakt duidelijk dat gezondheidseffecten worden veroorzaakt door de combinatie van emissies van fijnstof, aan stofdeeltjes gebonden endotoxine en ammoniak-secundair fijnstof uit de veehouderijen. Endotoxine wordt gezien als een goede indicator voor blootstelling van omwonenden aan stoffen uit stallen die een negatieve invloed hebben op de luchtwegen. Derhalve wordt een maximale endotoxinewaarde van 30 EU/m³ geadviseerd. De emissie van stofdeeltjes met endotoxine is in zes veel voorkomende stalsystemen met vleesvarkens, leghennen en vleeskuikens gemeten. Met een verspreidingsmodel is berekend of de voorgestelde endotoxinewaarde van 30 EU/m³ werd overschreden. De onderzoekers concludeerden dat bij individuele pluimveestallen de geur en fijnstof norm niet kunnen voorkomen dat de door de Gezondheidsraad geadviseerde endotoxinegrenswaarde, onder lokale omstandigheden, wordt overschreden.

Op 16 juni 2017 is het eerste vervolgonderzoek van dit VGO-onderzoek gepubliceerd. Dit rapport bevat een nadere analyse van de gegevens met krachtige statistische technieken wat de conclusies uit het hoofdonderzoek bevestigt en steviger onderbouwd. Er zijn sterke aanwijzingen dat (componenten van) fijnstof van geitenhouderijen mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties. Specifieke ziekteverwekkers afkomstig van dieren kunnen daarbij niet uitgesloten worden. Deze associatie is ook voor pluimveehouderijen gevonden, hetzij aanzienlijk zwakker. Uit luchtwegmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een intensieve veehouderij kleiner wordt of de dichtheid toeneemt. Wat betreft fijnstof is de bijdrage van de veehouderij niet te onderscheiden van de bijdrage van vele andere bronnen, zoals verkeer en (buitenlandse) industrie.

In de eerste twee onderzoeken zijn de gezondheidsrisico's onderzocht aan de hand van gegevens uit huisartsenpraktijken over de periode 2007 t/m 2013. Op 1 september 2018 is het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III' gepubliceerd. Hierin is de actualisering voor de jaren 2014 t/m 2016 gepubliceerd. Er is daarbij specifiek gekeken naar de associatie tussen diverse luchtwegaandoeningen en de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen. De associatie tussen het voorkomen van longontsteking en het wonen in de nabijheid van pluimveehouderijen zou namelijk mogelijk verklaard kunnen worden door de uitstoot van fijnstof en endotoxinen door deze bedrijven, al dan niet in combinatie met de al aanwezige achtergrondblootstelling. Deze veronderstelling lijkt voor geitenhouderijen echter minder voor de hand liggend, omdat de emissie van fijnstof en endotoxinen beperkt is.

Uit de onderzoeksresultaten van deze tweede vervolgstudie blijft dezelfde verhoging voor het aantal longontstekingen bij omwonenden binnen een straal van 2 kilometer van geitenhouderijen zichtbaar als in de jaren daarvoor. Voor legpluimveehouderijen kan deze verhoging niet (meer) statistisch significant worden aangetoond. Voor vleeskuikenbedrijven alleen in 2014, ondanks dat de emissie van fijnstof hier relatief gezien hoger is dan van legpluimveehouderijen. Conclusie uit deze vervolgstudie is dan ook dat er meer onderzoek zal moeten plaats vinden naar de oorzaak van de associatie tussen longontsteking en het wonen in de nabijheid van geitenhouderijen.

3.1.2. Handelingsperspectieven veehouderij en volksgezondheid

Naar aanleiding van het eerste VGO-onderzoek wordt momenteel door het Rijk, op advies van de Gezondheidsraad, een landelijk toetsingskader ontwikkeld voor endotoxine. In afwachting hierop is door het ondersteuningsteam van bestuurders van gemeenten in Brabant in 2016 de notitie 'Handelingsperspectieven veehouderij en volksgezondheid: endotoxine toetsingskader 1.0' opgesteld. Aan de hand van deze notitie kan het risico van de verspreiding van endotoxinen van uitbreidende veehouderijen beoordeeld worden. Gemeenten en provincie willen uit voorzorg voorkomen dat door lopende en nieuwe aanvragen de endotoxine advieswaarde van de Gezondheidsraad wordt overschreden. Daar waar de advieswaarde al wordt overschreden willen ze voorkomen dat de overschrijding toeneemt. Een standstil van de emissie fijnstof-endotoxine is dus gewenst. Bij voorkeur wordt er een reductie van de emissie bereikt.

Omdat endotoxinen zich met (fijn)stofdeeltjes naar de omgeving verspreiden zijn in het Toetsingskader endotoxinen op basis van de fijnstofemissie afstanden bepaald die een te hoge blootstelling aan endotoxinen zullen voorkomen. Voor vleeskuikens, legkippen en vleesvarkens zijn afstandsgrafieken opgesteld.

De dichtstbijzijnde veehouderij ten opzichte van de planlocatie ligt aan de Groenstraat 131, dit betreft een rundveehouderij. De afstand tussen het bestemmingsvlak van de rundveehouderij aan de Groenstraat 131 en het bestemmingsvlak aan de Groenstraat 98 is circa 16 meter. Voor rundveehouderijen geldt echter dat de effecten op de volksgezondheid naar de omgeving zeer beperkt zijn vanwege de beperkte emissies van met name fijnstof. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de rundveehouderij aan de Groenstraat 131 geen effect heeft op de volksgezondheid van de bewoners aan de Groenstraat 98.

Het dichtstbijzijnde intensieve veehouderijbedrijf heeft een fijnstofemissie (PM₁₀) van 1.278 kg PM₁₀ per jaar. Dit betreft een varkenshouderij en is gelegen aan de Groenstraat 133. Met behulp van het Endotoxine toetsingskader 1.0 is de minimale afstand berekend van de veehouderij tot aan het planlocatie. Deze richtafstand bedraagt 198 meter. Het bouwvlak van de varkenshouderij aan de Groenstraat 133 ligt op 260 meter van het bestemmingsvlak van de planlocatie. Hieruit kan worden geconcludeerd dat ter plaatse van de planlocatie voldaan kan worden aan de adviesgrenswaarde voor endotoxinen van 30 EU/m³.

De dichtstbijzijnde geitenhouderij ten opzichte van de planlocatie ligt aan de Biezenmortelsestraat 34 op een afstand van circa 2,6 km. De beoogde gevoelige objecten worden op meer dan 2,0 km ten opzichte van de bestaande geitenhouderij gebouwd. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de geitenhouderij aan de Biezenmortelsestraat 34 geen effect heeft op de volksgezondheid van de bewoners aan de Groenstraat 98.

Conclusie

Gezien de afstand van de planlocatie tot veehouderijen in de omgeving, kan dus worden geconcludeerd dat er vanuit het aspect volksgezondheid geen onevenredige nadelige effecten zullen optreden binnen de planlocatie.

4. Spuitzones

In de vollegronds- en sierteelt ontkomt men niet aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen schimmels, luizen en andere vormen van ongedierte. In relatie tot omliggende gronden heeft de planlocatie derhalve mogelijk te maken met spuitzones. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet een afweging worden gemaakt tussen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de volksgezondheid. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State een afstand van 50 meter, tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk vindt. Volgens vaste rechtspraak kan een kortere afstand ook aanvaardbaar zijn, mits hieraan een goede onderbouwing ten grondslag ligt. Daarnaast kan het zijn dat gepaste maatregelen genomen moeten worden om drift te voorkomen of overdrachtsmaatregelen zoals bijvoorbeeld een dichte haag.

De planlocatie ligt direct aansluitend aan landbouwgronden. Er wordt dus niet voldaan aan de richtafstand van 50 meter. Hierbij wordt echter opgemerkt dat die richtafstand met name is bedoeld voor gewassen die verticaal bespoten moeten worden, zoals boomgaarden. Grondgewassen worden altijd neerwaarts bespoten, wat de drift (indien deze al bestaat) aanzienlijk beperkt. In de directe omgeving van de planlocatie komen geen boomgaarden voor. De landbouwgronden die direct aan de planlocatie grenzen, zijn de afgelopen 15 jaar enkel gebruikt voor de teelt van grondgewassen. Het is daarom niet aannemelijk dat op de aansluitende landbouwgronden gewassen zullen worden geteeld die verticaal bespoten moeten worden.

Daarnaast wordt in Nederland doorgaans gebruik gemaakt van driftarme doppen om mogelijke drift die ontstaat bij de bespuiting tot een minimum te beperken. De spuitdruk gecombineerd met het type dop bepaalt de druppelgrootte. Zo geven driftarme doppen meer grove druppels, die minder snel verwaaien. Hiermee worden reductiepercentages van 50-95% gehaald, afhankelijk van het type dop en de spuitdruk. Deze worden spuitdoppen getest op windsnelheden waaronder geen sprake meer is van een gevaar voor de volksgezondheid (door de Technische Commissie Techniekbeoordeling, versie 19 feb 2016). Deze maximale windsnelheid is vastgesteld op 5 m/s. Hiervan uitgaande zal in de beoogde situatie niet gespoten worden bij een windsnelheid van 5 m/s op spuihoogte. Daarbij wordt opgemerkt dat het gebruik bij een hogere windsnelheid ook een negatief effect heeft op de werking van de te gebruiken bestrijdingsmiddelen waardoor de ondernemer gebaat is bij gebruik bij een lage windsnelheid.

Bovendien wordt de planlocatie aan de randen voorzien van landschappelijke inpassing. Hierdoor wordt voorkomen dat drift – mocht deze al ontstaan – tot aan de gewenste woningen reikt. De planlocatie heeft dus in relatie tot omliggende gronden geen negatief effect van spuitzones.

Eindconclusie

Het plan is getoetst aan de diverse omgevingsaspecten die van toepassing zijn op de ontwikkeling aan de locatie aan de Groenstraat 98 te Udenhout: externe veiligheid, verkeer en parkeren, volksgezondheid en spuitzones. Uit de toetsing van de bovenstaande stukken kan geconcludeerd worden dat het plan geen negatieve effecten ondervindt of veroorzaakt voor de omgeving.

Einde notitie

www.ontwerp-planologie.nl